

Op de apenrots van het makelaarskantoor

Mark Rietman en Wendell Jaspers in 'BV Vastgoed'.

Bestaat er een theaterstuk waar meer testosteron vanaf spat dan *Glengarry Glen Ross* uit 1982 van David Mamet? Over de apenrots van een makelaarskantoor waar alles geoorloofd lijkt om de 'targets' te halen. Gloedvol verfilmd met kanonnen als Al Pacino en Kevin Spacey in de cast en hier meermaals op de planken gebracht.

Zo gaf Eric de Vroedt zijn interpretatie in 2009 (*Vastgoed BV*) de ondertitel 'Requiem voor een economisch systeem' mee. Dat systeem is echter nog altijd springlevend, de nieuwste theaterversie van Michel Sluysmans bij Toneelgroep Maastricht maakt dat wel duidelijk.

We verliezen de menselijke maat uit het oog

Neem nou de titel: *Vastgoed BV* werd *BV Vastgoed*, zoals *de BV Nederland*. In een land dat als een bedrijf wordt geleid, verliezen we de menselijke maat uit het oog, en dat werkt overal door, zo lijkt de gedachte.

Die komt mooi tot uitdrukking in de proloog. De acteurs vertellen als zichzelf over de achtergrond van Mamets stuk, maar vangen elkaar vervolgens binnen de kortste keren vliegen af als het over geld en inkomen gaat, en dan moet het eigenlijke stuk nog beginnen. Al zingen ze als opmaat meerstemmig nog zo gloedvol *Die Nacht* van Schubert, de toon is gezet.

Het draait in *BV Vastgoed* om de overlevingsstrijd tussen vier collega's. De twee best presterende mogen blijven en krijgen een bonus, de anderen kunnen vertrekken. Wanhoop brengt één van hen tot een inbraak in het eigen kantoor, om verkregen informatie over bouwprojecten te verkopen aan een concurrent.

De vertaling van Jibbe Willems is fris eigentijds: de gestolen informatie staat op harde schijven, de 138 'fuck's' uit de filmversie hebben bloemrijke synoniemen, de premie voor de best presterende makelaar is geen Cadillac meer maar een Tesla, en stikstofboeren en 'klimaatwokies' zijn bron van spot.

Schakelend van kruiperig naar neerbuigend en terug

Fris is ook dat Sluysmans het stuk niet meer alleen met mannen bezet, zoals meestal gebeurt. Goeie move: Hanne Arendzen is steady ijskoud in haar onverzettelijkheid als de chef de bureau die de contracten beheert en de vier makelaars tegen elkaar uitspeelt; de timide klant Jimmy (Ozan Aydogan) is als was in de handen van de verleidelijke maar spijkerharde Ricky Roma, een toprol van Wendell Jaspers; de manipulatieve David Moss (fijne rol van Rogier in 't Hout) heeft geen grip op de verzenuwde beginneling Sjors Arends (Luka Kluskens). Senior Michel Levene ten slotte heeft in Mark Rietman zijn ideale vertolker: in twee zinnen schakelend van kruiperig naar neerbuigend en terug.

In het strakke decor van Michiel Voet zien we de ingelijste portretten van de makelaars steeds meer transformeren in apenkoppen. Een mooie maar wat overbodige illustratie van hun ware aard. Het blijft een lelijk ding, de mens; die aap komt in *BV Vastgoed* overtuigend uit de mouw.